

Helsingin yliopiston ylioppilaskunta
Kielistrategia 2018-2023

**Kohti aidosti kansainvälistä ja
kolmikielistä yliopistoyhteisöä**

Sisällysluettelo:

	Sivu
1 Johdanto	3
1.1 Nykytila ja taustaa	3
1.2 Keskeiset arvot	4
2 Ylioppilaskunnan sisäinen strategia ja tavoitteet	4
2.1 Keskustoimisto ja edustajisto	4
2.2 Valiokunnat	5
2.3 Jäsenistö ja järjestöt	6
3 Ylioppilaskunnan sidosryhmät ja ulkoiset vaikuttamistavoitteet	6
3.1 Helsingin yliopisto	6
3.2 UniSport	8
3.3 Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö ja Nyyti ry	8
3.4 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö	8
3.5 Helsingin kaupunki	8
3.6 Suomen ylioppilaskuntien liitto ja Opiskelijoiden liikuntaliitto	9
3.7 Svenska Studerandes Intresseförening	9

1 Johdanto

Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan kielistrategia kuvaa ylioppilaskunnan monikielisyyteen liittyvää arvomaailmaa, toimii ohjenuorana ylioppilaskunnan sisäisen monikielisyyden toteuttamiseen ja määrittelee ylioppilaskunnan kielipoliittisia vaikuttamistavoitteita sidosryhmien suuntaan. Kielistrategian tarkoituksena on parantaa ruotsin ja englannin kielten sekä kansainvälisten opiskelijoiden asemaa ylioppilaskunnassa ja sen lähiyhteisöissä.

Tämä strategia tulee päivittää vähintään kerran viidessä vuodessa, seuraavan kerran vuonna 2023. Uuden strategian astuttua voimaan ylioppilaskunnan hallitus laatii toimeenpanosuunnitelman, joka sisältää konkreettisia keinoja kielistrategian tavoitteiden saavuttamiseksi. Kielistrategian ja toimeenpanosuunnitelman toteutumista tulee arvioida jokaisen vuoden lopussa. Arvioinnin tekevät kansainvälisistä asioista ja kaksikielisyydestä ylioppilaskunnassa vastaavat henkilöt.

Tässä kielistrategiassa kolmikielisyys viitataan suomen, ruotsin ja englannin kieleen.

1.1 Nykytila ja taustaa

Helsingin yliopistolla oli keväällä 2018 noin 2200 ruotsinkielistä opiskelijaa, noin 1700 kansainvälistä opiskelijaa ja noin 600 vaihto-opiskelijaa, jotka yhdessä muodostavat noin 14 % Helsingin yliopiston opiskelijoista. Ylioppilaskunnan kielet ovat suomi ja ruotsi. Pöytäkirjakieli on suomi. Ruotsin kielellä on suoraan yliopistolaista tuleva virallinen asema ylioppilaskunnan toiminnassa. Lakisääteisten kielten lisäksi HYY käyttää myös englantia: HYY on kolmikielinen ylioppilaskunta, joka viestii, palvelee ja toimii kolmella kielellä.

Kansainvälistyminen Suomen korkeakoulukentässä ja Helsingin yliopistossa on murrosvaiheessa. Helsingin yliopiston 2017–2020 strategiassa mainitaan yhdeksi strategisista tavoitteista tehdä Helsingin yliopistosta *luova, kansainvälinen oppimisen ja huippututkimuksen ympäristö*, jolla tähdätään yliopiston 2025 visioon *Globaali vaikuttaja – yhdessä*. Lisäksi vuonna 2017 opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi suomalaisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjaukset 2017-2025 *Yhteistyössä maailman parasta*, jonka tavoitteena on *aidosti kansainvälinen korkeakouluuyhteisö*.

Muutospaine yliopistoyhteisön kansainvälistymiseen on suuri, ja Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan on vastattava kansainvälistyvän korkeakouluuyhteisön tarpeisiin. HYY viestii ja palvelee jäseniään kolmikielisesti, mutta lisäksi kansainvälisten opiskelijoiden määrän kasvaessa HYYn tehtävänä on varmistaa, että kansainväliset opiskelijat pääsevät osaksi ylioppilaskuntaa ja yliopistoyhteisöä myös osallistumalla toimintaan ja vaikuttamalla päätöksentekoon englanniksi.

Helsingin yliopisto on yksi viidestä Suomen yliopistosta, joissa yhtenä opetus- ja tutkintokielenä on ruotsi. Yliopiston rakenteelliset muutokset ja henkilöstövähennykset

ovat heijastuneet muun muassa ruotsinkielisten palveluiden laadun ja saatavuuden heikentymisenä. Ylioppilaskunnan oma viestintä ja palvelu toimii kolmikielisesti, mutta ylioppilaskunnan on myös yhdessä yliopiston kanssa turvattava ruotsin asema opetus- ja palvelukielenä yliopistossa.

1.2 Keskeiset arvot

Kansainvälisyys ja monikielisyys on ylioppilaskunnalle itsessään arvokasta. Ylioppilaskunnan kolmikielisyys nähdään myönteisessä valossa ja ylioppilaskunnassa ymmärretään sen tarpeellisuus jäsenten tasavertaisessa kohtelussa. Kolmikielisyys ylioppilaskunnan toiminnassa nähdään keskeisenä arvona kansainvälisen yliopistoyhteisön saavuttamisessa.

Moninaiset ajatukset ja toimintatavat rikastuttavat ylioppilaskunnan toimintaa. Käytetty kieli ei saa olla este ylioppilaskunnassa toimimiselle ja organisaation omakseen tuntemiselle. Eri kielillä toimimisen mahdollisuudet avaavat ovia osallisuudelle. Tiedon ja palvelujen löytyminen äidinkielellä suomen- ja ruotsinkielisille ja englannin kielellä kansainvälisille opiskelijoille mahdollistaa näiden ryhmien edustajien toiminnan ylioppilaskunnassa sekä oman ylioppilaskuntaidentiteetin löytämisen. Monikielisyys ja kansainvälisyys mahdollistavat monenlaisten jäsenten ja toimijoiden osallisuuden ylioppilaskunnassa. Ylioppilaskunnalle on tärkeää saavuttaa aidosti kansainvälinen yliopistoyhteisö, jossa yhteisön jäsenet voivat osallistua päätöksentekoon kolmikielisesti.

2 Ylioppilaskunnan sisäinen strategia ja tavoitteet

HYY on kolmikielinen yhteisö, jonka toimintaa toteutetaan elävästi kolmikielisenä. Arjessa tämä näkyy HYYn toimielimissä ja tapahtumissa. Kaikki ylioppilaskunnassa muistavat, että on olemassa myös äidinkieleltään ruotsinkielisiä ja muunkielisiä jäseniä, joista monet eivät puhu suomea. Toimijat ymmärtävät, että on hyödyllistä saada harjoitella ja käyttää useampaa kieltä. Asenteet kolmikielisyyttä ja kansainvälisyyttä kohtaan ovat myönteisiä.

HYYssä arvostetaan kielten moninaisuutta, ja jokainen tietää voivansa puhua omaa kieltään ja uskaltaa tehdä niin.

2.1 Keskustoimisto ja edustajisto

Tavoite: Kansainvälisten opiskelijoiden on mahdollista osallistua aktiivisesti ylioppilaskunnan toimintaan. Tätä tavoitetta mitataan englanniksi toimintaan osallistuvien määrällä HYYssä.

Tavoite: Ylioppilaskunnan toimintatavat luovat valmiuden viestiä kolmikielisesti riippumatta hallituksen jäsenten tai keskustuimiston työntekijöiden äidinkielistä. Kolmikielisyys huomioidaan ennakoivasti materiaalien valmistelutyössä.

HYYn keskustoimisto viestii, toimii ja palvelee kolmikielisesti. Kaikki jäsenistölle ja järjestöille tarkoitettu tieto on saatavilla kolmella kielellä. Jäsenillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet toimia osana ylioppilaskuntaa riippumatta kielestä. Ylioppilaskunnan asiakirjojen, kuten sääntöjen, strategioiden ja tavoiteohjelman, tulee olla saatavilla pöytäkirjakielen lisäksi myös ruotsiksi ja englanniksi. Asiakirjat on annettava asianomaisen käyttämällä ylioppilaskunnan kielellä pyydettäessä. HYYn ulkoinen viestintä verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa on mahdollisuuksien mukaan kolmikielistä, ja mahdolliset päivitykset näissä esiintyviin tietoihin tehdään kaikkiin kieliversioihin.

Niin keskustoimiston työntekijöiden kuin luottamushenkilöiden tulee pyrkiä siihen, että HYY on aktiivisesti kolmikielinen ylioppilaskunta. HYY tiedostaa, että sen rakenne sulkee ulos suuren osan luottamustoimiin tai työntekijöiksi haluavista kansainvälisistä opiskelijoista ja ymmärtää, että täysin suomenkielinen työyhteisö ei ole etu tehokkaan kielipoliittisen edunvalvonnan osalta. HYY ottaa kielitaidon huomioon rekrytoinneissaan, jotta voidaan taata riittävä ruotsin ja englannin kielen osaaminen keskustoimiston henkilökunnan keskuudessa. Työyhteisöön luodaan elävää kolmikielisyyttä edistäviä rakenteita.

HYYn henkilökunta, hallitus ja muut toimijat huolehtivat kieliasioista yhteisesti. Erytisvastuu kieliasioiden seurannasta ja kehittämisestä on keskustoimiston kansainvälisyydestä ja kaksikielisyydestä vastaavilla hallituksen jäsenillä ja asiantuntijoilla. Edunvalvonta kielikysymyksissä on koko ylioppilaskunnan tehtävä ja osaamisalueiden kesken tehdään aktiivisesti yhteistyötä. Yhteistyön kautta HYY välittää luonnollista suhtautumistaan ruotsin ja englannin kielen käyttöön myös muille järjestöille ja toimijoille.

HYY varmistaa, että kaikki sen toimielimet toimivat kolmikielisesti niin, että jäsenen käyttämä kieli ei luo esteitä toimintaan osallistumiselle. HYY toteuttaa kolmikielisyyttä jatkuvassa toiminnassa ja viestinnässä ruotsin ja englannin kielten kääntäjiensä avulla. HYY tukee edustajiston ja tarvittaessa muiden toimielinten kolmikielisyyttä järjestämällä tulkkaukspalveluita.

2.2 Valiokunnat

Tavoite: Valiokunnat saavat keskustoimistolta riittävää tukea toimiakseen kolmikielisesti. Kaikki valiokunnat viestivät kolmikielisesti.

HYYn valiokunnat ovat tärkeä ja keskeinen osa yhteisöä, ja ne mahdollistavat jäsenistölle matalan kynnyksen osallistumisen HYYn toimintaan. Valiokuntien toiminta on kaikille avointa, joten on tärkeää, että myös valiokunnat viestivät ja toimivat kolmikielisesti. HYY tukee valiokuntia kolmikielisessä viestinnässään, muun muassa käännöspalvelun ja muiden työkalujen avulla. Kansainväliset opiskelijat näkevät valiokuntatoiminnan houkuttelevana, ja HYY selvittää pääosin englanniksi toimivan valiokunnan mahdollisuutta kansainvälisten opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien turvaamiseksi.

HYYllä on kaksikielisyysvaliokunta. Kaksikielisyysvaliokunnan tulee toimia yhdyssiteenä kaksikielisille ja ruotsinkielisille opiskelijoille, kartoittaa ruotsinkielisten palveluiden ja opetuksen toimivuutta, valvoa opiskelijoiden etuja kielipoliittisissa kysymyksissä, tukea opiskelijoiden sekä järjestöjen vuorovaikutusta yli kielirajojen sekä järjestää edellä mainittuihin kytkeytyviä tapahtumia. Lisäksi kaksikielisyysvaliokunta tekee yhteistyötä muiden valiokuntien kanssa esimerkiksi opinto- ja järjestöasioissa sekä tukee muita vapaaehtoisia kaksikielisyysasioissa.

2.3 Jäsenistö ja järjestöt

Tavoite: Yliopiston kansainväliset ja ruotsinkieliset opiskelijat näkevät ylioppilaskunnan järjestökentän ja järjestöissä toimimisen houkuttelevana ja kaikille mahdollisena paikkana toimia kielitaustasta riippumatta. HYY tarjoaa järjestöille eri kieliryhmien huomiointiin liittyvää koulutusta ja tukea.

Tiedot ylioppilaskunnan palveluista jäsenille ja järjestöille, erityisesti jäsen- ja järjestökirjeen tekstit, ovat helposti saatavilla kolmikielisesti, muun muassa HYYn verkkosivuilla. Laajemmin edustajistolle ja jäsenistölle lähetettävät sähköpostit ovat kolmikielisiä. Viestinnän lisäksi kaikki HYYn jäsenille ja järjestöille tarjoamat palvelut toimivat kolmikielisesti.

Yhä useampi kansainvälinen ja ruotsinkielinen opiskelija näkee HYYn järjestökentän ja järjestöissä toimimisen houkuttelevana. HYYn piirissä toimivia järjestöjä muistutetaan säännöllisesti ylioppilaskunnan kolmikielisyydestä sekä kannustetaan rinnakkaiskieliseen toimintaan. Erikieliset järjestöt HYYssä tekevät yhteistyötä kolmikielisesti. HYY tukee järjestöjään kieliasioissa ja kannustaa järjestöjä laajentamaan kielivalmiuksiaan. Lisäksi HYY järjestää koulutusta järjestöille eri kieliryhmien huomiointista tapahtumissa ja jatkuvassa toiminnassa sekä mahdollisuuksien mukaan tarjoaa järjestöille työkaluja kieliasioiden hoitamiseen.

3 Ylioppilaskunnan ulkoinen strategia ja tavoitteet

Ylioppilaskunta valvoo jäsenistönsä kielipoliittisia etuja ja oikeuksia. HYY pitää aktiivisesti esillä kielikysymyksiä vaikuttamistyössään sidosryhmien suuntaan.

3.1 Helsingin yliopisto

Tavoite: Helsingin yliopisto voi olla aidosti kansainvälinen vain, jos sen kansainväliset yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa päätöksentekoon. Helsingin yliopisto sitoutuu toimittamaan hallintoelimiensä esityslistat ja pöytäkirjat pyydettäessä ruotsiksi ja englanniksi.

HYYn tavoitteena on, että Helsingin yliopisto kehittää kansainvälistymismahdollisuuksia omilla kampuksillaan panostamalla kansainväliseen oppimisympäristöön. Lisäksi laajennetaan kansainvälistä yhteistyötä yliopistojen kanssa, erityisesti koskien opettaja- ja opiskelijavaihtoa. HYY tukee yliopistoa aktiivisesti muun muassa liikkuvuuden ja kotikansainvälistymisen kehittämisessä.

HYY rohkaisee kansainvälisiä opiskelijoita osallistumaan yliopistohallintoon ja edistää myös muiden kielten kuin suomen käyttömahdollisuuksia hallinnossa. Hallintoelimissä, kuten tiedekuntaneuvostoissa ja yliopistokollegiossa, esityslista ja pöytäkirjat tulee saada toisella kotimaisella ja englanniksi. Muut materiaalit tulee toimittaa kolmikielisenä mahdollisuuksien puitteissa.

Helsingin yliopiston vieraskielisen ja ruotsinkielisen opetuksen tulee olla yhtä tasokasta kuin suomenkielisen. Opettavan henkilökunnan kielitaito otetaan huomioon jo rekrytointitilanteissa. Henkilökunnalla on myös mahdollisuus kehittää ja ylläpitää kielitaitoaan kielikursseilla ja kansainvälisessä opettajavaihdossa.

HYY tekee aktiivisesti työtä parantaakseen ruotsinkielisten opiskelijoiden edellytyksiä opiskella omalla äidinkielellään ja kansainvälisten opiskelijoiden edellytyksiä opiskella englanniksi. HYY varmistaa, että Helsingin yliopisto säilyy vähintään kaksikielisenä, ja että sillä on valtakunnallisia vastuutehtäviä ruotsinkielisen tutkintokoulutuksen järjestämisessä ja siten myös tärkeä rooli kieltä ylläpitävänä ja kehittäväenä instituutiona.

Ruotsinkielisiä opetusvirkoja tulee olla riittävästi, jotta kielistrategian Helsingin yliopistoa koskevat tavoitteet voidaan toteuttaa. Tärkeä päämäärä on, että ruotsinkieliset opiskelijat saavat opinto-ohjausta äidinkielellään ja kansainväliset opiskelijat englanniksi. Tenttikysymykset on pyydettäessä saatava hyvällä ruotsin kielellä. Tenttejä arvosteltaessa arvostelun pitää perustua siihen kieleen, millä kysymykset ovat tentissä kirjoitettu. Opiskelijoille varmistetaan myös mahdollisuus vastata luennoilla, sekä esitellä omaa työtään suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Myös suomen- tai ruotsinkielisen opiskelijan oikeus kirjoittaa lopputyönsä äidinkielellään on varmistettava muissa kuin englanninkielisissä koulutusohjelmassa ja kielialoilla. Helsingin yliopiston kirjastossa on oltava riittävä määrä suomen-, ruotsin- ja englanninkielistä tenttikirjallisuutta. Yliopisto kertoo aktiivisesti uusille opiskelijoille oikeuksistaan kielikysymyksissä.

Yliopisto ylläpitää nykyisiä kaksikielisen tutkinnon suorittamismahdollisuuksia ja kartoittaa kaksikielisen tutkinnon suorittamismahdollisuuden laajentamista myös muihin koulutusohjelmiin. Kaksikielistä tutkintoa suorittavien opiskelijoiden tulee myös jatkossa saada kielitukea. Yliopisto mainostaa mahdollisuuksia kaksikielisiin tutkintoihin niissä koulutuksissa, jossa kaksikielinen tutkinto on mahdollista suorittaa.

Kansainvälisillä opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus saada ohjausta ja neuvontaa englanniksi ja ruotsinkielisillä omalla äidinkielellään. On tärkeää, että myös tukipalvelut kuten yliopiston verkkosivut, yliopiston verkkopalvelut, verkkotyövälineet ja sähköiset tiedotuskanavat sekä kirjasto- ja tietotekniikkapalvelut toimivat kolmikielisesti.

Helsingin yliopisto tuottaa myös suomen- ja ruotsinkielistä tiedettä ja ylläpitää suomen ja ruotsin kielen asemaa tieteen kielinä.

3.2 UniSport

Tavoite: UniSportin kaikki palvelut ja viestintä toteutuvat tasavertaisesti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

UniSportin omistaa Helsingin yliopisto, Aalto-yliopisto ja Svenska Handelshögskolan. Kyseisten yliopistojen opiskelijat ja henkilökunta muodostavat merkittävän osan UniSportin asiakasryhmästä. Näin ollen UniSportin tulee kyetä palvelemaan asiakkaitaan kolmikielisesti, niin viestinnässä kuin toimipaikoissakin.

3.3 Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö ja Nyyti ry

Tavoite: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö YTHS:n sekä Nyyti ry:n kaikki palvelut ja viestintä toteutuvat tasavertaisesti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Palveluiden kolmikielisyys on erityisen tärkeää YTHS:lle ja Nyytille. Nyyti ry on mielen hyvinvointia ja opiskelijoiden mielenterveyttä edistävä valtakunnallinen yhdistys. HYY tekee edunvalvontatyötä englannin- ja ruotsinkielisen ajanvarauksen ja hoidon parantamiseksi ja valvoo YTHS:n kielistrategian toteutumista. YTHS:n tulee tarjota henkilökunnalle mahdollisuus kehittää kielitaitoaan. HYY edistää kansainvälisten opiskelijoiden terveydenhuoltoon ja tarpeisiin liittyvän tiedon keruuta, jotta YTHS ja Nyyti voivat kehittää palvelujaan myös kansainvälisille opiskelijoille.

3.4 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö

Tavoite: Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö Hoasin kaikki palvelut ja viestintä toteutuvat tasavertaisesti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Hoasin on kyettävä palvelemaan opiskelijoita kolmella kielellä. HYY toimii etenkin Hoasin ruotsinkielisen suullisen palvelun parantamiseksi. HYY kannustaa Hoasia ottamaan kielitaidon huomioon rekrytoinneissaan, jotta Hoasilla voitaisiin taata suomen ja englannin lisäksi myös ruotsinkielinen asiakaspalvelu ja viestintä sekä asianmukainen lomakkeiden ja sopimusten kehittäminen ja päivittäminen.

3.5 Helsingin kaupunki

Tavoite: Helsingin kaupunki vastaa kansainvälistyvän yliopistoyhteisön ja kansainvälisten opiskelijoiden tarpeisiin. Vuonna 2023 Helsingin kaupungin asiointikielenä tulee toimia suomen ja ruotsin lisäksi myös englanti.

Opiskelijat ovat opiskelija- asemansa lisäksi kaupunkilaisia. Kansainvälisten opiskelijoiden on saatava kunnallisia palveluita englanniksi ja lisäksi viranomaistiedotteiden on ilmestyttävä kolmikielisesti. Helsingin kaupungin tulkkauspalveluiden saatavuus on varmistettava. Erityisen tärkeää on, että opiskelijat pystyvät asioimaan kaupungissa opiskelukiellellään ja että yksikään opiskelija ei jää ilman kunnallisia palveluita kieliasioiden vuoksi. HYY tiedottaa ja viestii kansainvälisille jäsenilleen heidän vaikutusmahdollisuuksistaan aktiivisina kaupunkilaisina.

3.6 Suomen ylioppilaskuntien liitto ja Opiskelijoiden liikuntaliitto

Tavoite: SYLin ja OLL:n sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla tapahtuva viestintä on kokonaan kolmikielistä.

SYLin ja OLL:n viestinnän tulee tapahtua kolmikielisesti. Liittokokouksiin, sektoritapaamisiin ja muihin vastaaviin tilaisuuksiin tarkoitettua materiaalia tulee olla käännettynä hyvissä ajoin ruotsiksi ja englanniksi. Kaikki ylioppilaskunnilta reagoitua vaativa materiaali, kuten eduskuntavaalikampanjoiden materiaalit, tulee toimittaa kolmikielisesti hyvissä ajoin. Nämä tavoitteet on huomioitava SYLin ja OLL:n budjeteissa niin, että kääntämiseen turvataan tarvittavat resurssit.

3.7 Svenska studerandes intresseförening

Tavoite: SSI:llä on selkeä strategia jäsenyhteisöjensä osallistamiseksi, yhdistyksen jatkuvuuden takaamiseksi ja näkyvyyden maksimoimiseksi digitaaliselle Studentbladet-lehdelle, jolla SSI tekee ruotsinkielistä opiskelijoiden edunvalvontaa.

Tällä hetkellä Svenska studerandes intresseföreningenin (SSI) ensisijainen tehtävä on julkaista Studentbladet-lehteä. HYY tukee SSI:tä tässä toiminnassa, muun muassa mainostamalla lehteä jäsenistölleen. SSI:llä tulee olla selkeä suunnitelma Studentbladetin digitaalisen näkyvyyden varmistamiseksi. SSI tekee ruotsinkielistä edunvalvontaa Studentbladet-lehden kautta muun muassa nostamalla ajankohtaisia aiheita ja teemoja keskusteluun lehden näkyvyyden ja laajan levikin avulla.

HYY kannustaa SSI:tä järjestämään tapahtumia ruotsin- ja kaksikielisten opiskelija- ja ylioppilaskuntien yhteistyön syventämiseksi, joskin edunvalvonta, jatkuvuuden takaaminen ja Studentbladet-lehden julkaiseminen ovat prioriteetteja. HYY pyrkii siihen, että SSI:n hallituksessa on jatkuvasti kaksi HYYn edustajaa. HYY tuo aktiivisesti esiin omia näkökulmiaan osallistamalla SSI:n yhdistyksen kokouksiin ja iltakouluihin.